ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Հրատարակվում է ամեն երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերում։
Տարեկան գինը 10 ռուբլի։
Առանձին համարները կարելի է ստանալ խմբագրությունից 5 կոպեկով։
Խմբագրության եւ տպարանի հասցեն՝ Վաղարշապատ, Մայր տաճարի դիմաց, № 11—2 տարի հեռախոսով։
Ընդունվում են բոլոր տեսակի գովազդներ, որոնք եւ տպագրվում են «ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ» շաբաթաթերթում։ Գովազդների համար վճարումը կատարվում է նախապես։ Ձեռագրերը չեն վերադարձվում։
Խմբագրության պատասխանատու՝ Ստեփան Գրիգորյան։
Տպարանի պատասխանատու՝ Ստեփան Գրիգորյան։
Խմբագրության հասցեն՝ Վաղարշապատ, Մայր տաճարի դիմաց, № 11—2։
Տպագրված է Էջմիածնի տպարանում։
Տպաքանակ՝ 1000։
Ստորագրված է տպագրության 31 հունվարի 1882 թ.։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՄԱՍ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Ի լուր ամենայն հոգևորականաց եւ աշխարհականաց, որոնք ցանկանան ուխտագնացութեամբ երթալ Վաղարշապատ՝ Սուրբ Էջմիածնի առաջնորդարանի համար, ծանուցանեմ, որ ես ինքս, ի սկզբանե մինչեւ ցայսօր, ոչ միայն ոչ մի կերպ չեմ ընդունել եւ չեմ ընդունում որեւէ ուխտագնացի, այլ եւ ոչ ոքի եմ թույլ տվել ընդունել, ոչ ինձ ծանոթ եւ ոչ անծանոթ, ոչ ինձ հարազատ եւ ոչ օտար, ոչ ինձ հարկավոր եւ ոչ անհարկավոր, ոչ ինձ սիրելի եւ ոչ անսիրելի, ոչ ինձ հարուստ եւ ոչ աղքատ, ոչ ինձ հարգելի եւ ոչ անհարգելի, ոչ ինձ ազգական եւ ոչ օտարազգի, ոչ ինձ հայրենակից եւ ոչ օտարացի, ոչ ինձ հավատակից եւ ոչ օտարադավան, ոչ ինձ հոգեւորական եւ ոչ աշխարհական, ոչ ինձ ուսումնական եւ ոչ անուսում

II

Ինչպես ես գրել եմ, Ղարաբաղի հայ գյուղացիության ճնշող մեծամասնությունը կազմում են աղքատ գյուղացիները, որոնք ունեն 1—2 ձի, 2—3 կով, 5—10 ոչխար, 1—2 լծկան եզ, 1—2 դեսյատին հող և մի քանի խոզ։ Նրանք ապրում են ծանր պայմաններում։ Ամեն տարի գարնանը նրանք ստիպված են լինում ուտել իրենց սերմացուն, որովհետև ուրիշ ոչինչ չունեն։ Ամեն տարի նրանք ստիպված են լինում գնալ հարուստների մոտ և նրանցից վերցնել ցորեն, որ ուտեն մինչև հունձը

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԴԱՍԸ

Ս. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ինչպես հայտնի է, Հայրենիքի դասը ներկայացնում է հայ ժողովրդի պատմության, մշակույթի, գրականության, արվեստի, ինչպես նաև հայրենագիտության ամենակարևոր հարցերը։ Դասագրքի հեղինակ Ս. Ա. Մարտիրոսյանը հայ ժողովրդի պատմությունը ներկայացնում է հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը։ Գրքում հատուկ տեղ է հատկացված Հայրենական մեծ պատերազմին, հայ ժողովրդի հերոսական սխրանքներին։ Դասագիրքը նախատեսված է ավագ դպրոցի աշակերտների համար։

Ս. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԴԱՍ

Ավագ դպրոցի համար

Հրատարակչություն «Լույս»

Գին 1 ռուբլի 20 կոպեկ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԴԱՍԸ

Ս. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայրենիքի դասը ներկայացնում է հայ ժողովրդի պատմության, մշակույթի, գրականության, արվեստի, ինչպես նաև հայրենագիտության ամենակարևոր հարցերը։ Դասագրքի հեղինակ Ս. Ա. Մարտիրոսյանը հայ ժողովրդի պատմությունը ներկայացնում է հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը։ Գրքում հատուկ տեղ է հատկացված Հայրենական մեծ պատերազմին, հայ ժողովրդի հերոսական սխրանքներին։ Դասագիրքը նախատեսված է ավագ դպրոցի աշակերտների համար։

Հրատարակչություն «Լույս»

Գին 1 ռուբլի 20 կոպեկ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԴԱՍ

Ավագ դպրոցի համար

Հրատարակչություն «Լույս»

Գին 1 ռուբլի 20 կոպեկ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԴԱՍԸ

Ս. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայրենիքի դասը ներկայացնում է հայ ժողովրդի պատմության, մշակույթի, գրականության, արվեստի, ինչպես նաև հայրենագիտության ամենակարևոր հարցերը։ Դասագրքի հեղինակ Ս. Ա. Մարտիրոսյանը հայ ժողովրդի պատմությունը ներկայացնում է հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը։ Գրքում հատուկ տեղ է հատկացված Հայրենական մեծ պատերազմին, հայ ժողովրդի հերոսական սխրանքներին։ Դասագիրքը նախատեսված է ավագ դպրոցի աշակերտների համար։

մշտական և հաստատ յաջողութիւնը ապահովացրին, Դեր կատարողները, որոնք բաղկացած էին այստեղ ուսանող երիտասարդներից, բաւական յաջող խաղացին պիէսան, ոչ առանց անսամբլի, որ բաւականութիւն էր տալիս հասարակութեան մեծ մասին և որ եռանդով քաջալերում էր երիտասարդ սիրողներին։

«Ներկայացումը վերջացաւ պարերով անխուսափելի «լէզգինկայի» հետ միասին առաջ երաժշտականխմբի,ինչ կեցոյց որտեղից դուրս պրծած տեղական երաժշտական խմբի, «զուռնայի» ներդաշնակութեամբ։ Լէզգիները պարի բաւական վատ կատարողներ յայտնվեցան, որ պահանջում է չատ չնորհք և ճարպիկութիւն»։

* * *

ՆՈՒԽՈՒՅ մեզ գրում են.—Նուխվայ վիճակում կան այնպիսի գիւղեր, ուր մայրենի լեզուի հետքն անգամ չը կայ. ի հարկէ դրանք չատ հեչտութեամբ կարող են հայութիւնից բոլորովին հեռանալ։ Ահա այդպիսի գիւղերն են Զօռլու, Միրզաբէկլու, և Սօլթան—Նուխի. այս երեք թրքախօս գիւղերը չատ տգէտ են և իւրեանց կեանքում ուսումնարան ամենևին չեն ունեցել։ Շատ լաւ կը լինէր, եթէ Թիֆլիզի «Հայոց Բարեգործական ընկերութիւնը» իր անդրանիկ ղպրոցը բանար այդ երեք գիւղերից մինի մէջ։

* * *

Հաւլաբարում չատ յաճախ պատահում է այսպիսի տարօրինակ մի բան. դիցուք մի ընտանիքի մէջ գտնվում է մի գեղեցիկ աղջիկ. յանկարծ լոյս է ընկնում սրիկայի մէկը և ցանկութիւն յայտնում նորա աղջկայ հետ ամուսնանալու։ Ծնողներն էլ իսկոյն համաձայնութիւն են յայտնում և իրանց որդին արդէն նշանված համարելով՝ թոյլ են տալիս երիտասարդին իրանց տունը դուս անելու։ Այնտուհետև մի քանի ամիս աղջիկը իր դիրքը փոխում է, իսկ երիտասարդը զանազան պատճառաբանութեամբ մերժում է և չէ ուզում ամուսնանալ։ Այսպիսի դէպքեր խիստ չատ են պատահում, մանաւանդ ժողովրդի ստորին դասակարգի մէջ։ Ահա այսպիսի չարիքների առաջն առնելու համար մեր հոգևոր հայրերը պարտական են զգուշացնել ժողովրդին մանաւանդ խրատներով և քարոզներով։

* * *

Հաւլաբարից մեզ գրում են.—Հաւլաբարում պօլիցիականները անհոգ են, այսպէս ամսիս 18-ին երեկոյեան 10 ժամին մի քանի սրիկաներ 10 անգամ բէվօլվեր դարդակեցին «Թովմի դէպօ» տան հանդէպ Մ. Փիրիլեանի տան կից մի տան վերայ։ Այդ Թնդանօթների միջոցին ամբողջ թաղը երկիւղի մէջն էր, իսկ պօլիցիականները այնքան անհոգ և թոյլ են, որ նոցա նից և ոչ մէկը չ'երևեցաւ այդ ժամանակ։

* * *

Յունվարի 27-ին մեկնեցան Թիֆլիսից դէպի Կարին իւրեանց պաշտօնատեղին մեր Թանգագին հիւրերը՝ պ պ. Գէորգ Աբուլեան և Սարգիս Սողիկեան, տանելով իւրեանց հետ բարեկամաց և համակրողաց սէրն ու յարգանքը։ Ամսի 24-ին «Մեղուի» խմբագրութեան դահլիճում ստորագրութեամբ ընթրիք կայացաւ ի պատիւ Կարնոյ Սանասարեան ղպրոցի ուսուցչաց։ Գեղեցիկ ատենարանութիւններ տեղի ունեցին։ Պ. Պետրոս Սիմէօնեանցը առաջին բաժակը առաջարկեց ի պատիւ պ. Մկրտիչ Սանասարեանցի՝ ցոյց տալով, թէ սորա նման անձնաւորութիւնները ինչպէս մեծ նշանակութիւն ունին ազգի լուսաւորութեան պատմութեան մէջ։ Պ. Սողիկեան պատասխանեց այս բաժակին, իսկ պ. Աբուլեանցը ի պատիւ պ. Կար. Եղնանցի առաջարկած կենաց բաժակին։ Գեղեցիկ խօսեց դօկտոր Շիչմանեանը. ատենաբանը իւր ցաւը յայտնելով այն երևոյթի մասին, որ մենք վերջին ժամանակներս նկատում ենք մեր մէջ—այն է տարաձայնութիւն և տեղութիւն ձգել ուսանողների և տաճկահայոց մէջ, ասաց թէ Սանասարեանցի հիմնարկութիւնը որ պիտի կառավարուի այս կողմն և այն կողմի եւրօպական գիտութիւնքով հարուստ երիտասարդներով, անչուշտ պիտի լավանէ բաժանման օրոմը, որ տգիտութեամբ թէ չարամտութեամբ մեր մէջ առաջ են բերում։ Պ. Աբուլեանը բաժակ բարձրացրեց ի պատիւ Ներսիսեան ղպրոցին, որտեղ ինքը և նորա ընկերակից Յովսէփ Մադաթեանը ուսած են և որ նա անուանեց մեր alma mater. տորան պատասխանեց պ. Գէորգ Աբեմեանցը, ղպրոցի հին հոգաբարձուներից մէկը, որ չնորհակալութիւն յայտնելով այդ երախտագիտութեան կարճ կերպով բացատրեց, թէ ինչ մեծ ծառայութիւն է արած ազգին Ն. ղպրոցը կովկասի մէջ հայութիւնը տարածելով իւր աւելի քան թէ կէս դարվայ կեանց մէջ։ Գեղեցիկ խօսեցին նամանաւանդ պ.պ. Աբ. Յովհաննիսեան, դօկտոր Բայրայեան, Աղ. Փիլիշեան, Գ. Եւանգուլեան, Երիցեան, Զմկեան և այլք։ Ցաք սիրով և համակրանքով ընդունվեցան ատենաբութիւնները ի պատիւ Յովսէփ Մադաթեանի, որ արդէն կառավարում է իւր տեղ Սանասարեան ղպրոցը, և հայր Օրմանեանի, որ այսկից է այդ ուսում նարանին և նախագահ ղպրոցական վարչութեան։ Այս դիչերից յետոյ չորրորդ ժամն էր, երբ հանդիսականները բաժանվեցին իւրեանց հետ տանելով այդ երեկոյթի գեղեցիկ տպաւորութիւնը։

* * *

ԲԱԳՈՒԻՑ մեզ գրում են.—Մի ամիս չը կայ Թիֆլիսի հայոց թատրոնի մշտական խումբի գերասան պ. Սաֆրազեանի խումբի գալն Բագու և դեռ հինգ յաջող ներկայացումներ է տուել։ Միայն չատ ափսոսում ենք, որ ներկայացման օրերը սխոռների մեծ մասը դատարկ է մնում։ Ահա այս պատճառաւ դարձնում ենք այն վաճառականների ուշադրութիւնը, որոնք մի տարի սորանից առաջ ցանկութիւն ունէին իրանց ծախսով մշտական խումբ կազմել։ Մի քանի տարի սորանից առաջ Բագու քաղաքի մէջ աւելի կեանք և աւելի չարժողութիւն կար քան թէ այժմ։

* * *

Նոյն տեղից գրում են.—Այժմ պատահած մարդասպանութիւնները և զանազան գողութիւնները—այդ ամենը ինչպէս երեում է խոր տպաւորութիւն է գործել ժողովրդի հասարակական կարծեաց վրայ, և զարմանալին այն է, որ ոստիկանները ուշադրութիւն չեն ուզում դարձնել այդպիսի ցաւալի դէպքերի վրայ։

* * *

Արդէն քանի մի օր է, որ Թիֆլիսում և չրջակայքում արտաքոյ կարգի ցրտեր է անում, ձիւնը ծածկել է բոլոր չրջակայ լեռները, ճանապարհները մենք այժմ գտնվում ենք մեր երկրում նոյն դրութեան մէջ, ինչպես որ մեր նախորդները սրանից մի քանի հազար տարի առաջ Արգոնաւտների, Սարպօյի նկարած ժամանակը ապրում էին։ Ոչ փոստան է գալիս Ռուսիայից, Գուդաուրի, Կօբիի ճանապարհները փակուել են, և ոչ էլ փոթիից երկաթուղին։ Մենք աշխարհից կտրուել ենք, նամակ, լրագիր չենք ստանում քանի օր է. այս ամենս տիկին ձիւնի և պարսն ցուրտի պատճառով։

* * *

Ներկայ 1882 Թուականին Շուշի քաղաքում կը հրատարակվի հայերէն լեզուով դրականական-քաղաքական և ազգային տեսակէտ

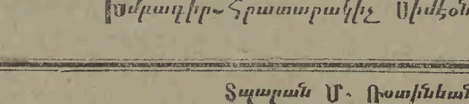

«ԳՈՐԾ» իւրաքանչիւր համարը բաղկացած կը լինի 5—6 թերթից (80—90) և գուրս կը գայ իւրաքանչիւր ամսի վերջում։

Ե ա խ ա գ ի ծ.

ա) Ժամանակագրութիւն. տէրութեան կարգագրութիւններ, Ռուսաց և արտասահմանի և Կովկասի կեանքի նորութիւնները։

բ) Քննական յօդուածներ հայերի և նոցա գրացի ազգերի տնտեսական, բարոյական և մտաւորական դրութեան մասին։

գ) Վէպեր, մանրավէպեր, դրուագներ, նկարագրութիւններ, ճանապարհորդութիւններ—ինքնուրոյն և թարգմանական։

դ) Մատենախօսութիւն.—քննութիւն հայերէն լեզուով տպագրվող գրքերի, նամանաւանդ այն օտար գրքերի, որոնց նիւթը հայոց ու Կովկասեան կեանքին է առնուած։

ե) Քաղաքական տեսութիւն։

զ) Ներքին տեսութիւն։

է) Մանկավարժական ժամանակագրութիւն։

ը) Անդք և այլք։

թ) Իրրև յաւելուած եւրօպական և ռուսաց ընտիր հեղինակների գրուածների թարգմանութիւն։

Յայտարարութիւններ։

Հրատարակութեան (12 տետրակ) տարեկան գինն է ամեն տեղ . 8 ռուբլի
Վեց ամսուանը . . . . . 5 ռուբլի
Երեք ամսուանը . . . . . 3 ռուբլի

Վ ա ճ ա ր կ ա ն խ ի կ.

Օտարաքաղաքացիք կարող են դիմել այս հասցէով. Шушa. Симеону Ахумянъ. учителю армянской семинаріи.

Խմբագիր-Հրատարակիչ Սիմէօն Հախումեանց։

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ ТИФЛИСЪ 27-го Января 1882 г.

Տպարան Մ. Ռօշինեանցի և ընկ.

մշտական և հաստատ յաջողութիւնը ապահովացրին, Դեր կատարողները, որոնք բաղկացած էին այստեղ ուսանող երիտասարդներից, բաւական յաջող խաղացին պիէսան, ոչ առանց անսամբլի, որ բաւականութիւն էր տալիս հասարակութեան մեծ մասին և որ եռանդով քաջալերում էր երիտասարդ սիրողներին։

«Ներկայացումը վերջացաւ պարերով անխուսափելի «լէզգինկայի» հետ միասին առաջ երաժշտականխմբի,ինչ կեցոյց որտեղից դուրս պրծած տեղական երաժշտական խմբի, «զուռնայի» ներդաշնակութեամբ։ Լէզգիները պարի բաւական վատ կատարողներ յայտնվեցան, որ պահանջում է չատ չնորհք և ճարպիկութիւն»։

* * *

ՆՈՒԽՈՒՅ մեզ գրում են.—Նուխվայ վիճակում կան այնպիսի գիւղեր, ուր մայրենի լեզուի հետքն անգամ չը կայ. ի հարկէ դրանք չատ հեչտութեամբ կարող են հայութիւնից բոլորովին հեռանալ։ Ահա այդպիսի գիւղերն են Զօռլու, Միրզաբէկլու, և Սօլթան—Նուխի. այս երեք թրքախօս գիւղերը չատ տգէտ են և իւրեանց կեանքում ուսումնարան ամենևին չեն ունեցել։ Շատ լաւ կը լինէր, եթէ Թիֆլիզի «Հայոց Բարեգործական ընկերութիւնը» իր անդրանիկ ղպրոցը բանար այդ երեք գիւղերից մինի մէջ։

* * *

Հաւլաբարում չատ յաճախ պատահում է այսպիսի տարօրինակ մի բան. դիցուք մի ընտանիքի մէջ գտնվում է մի գեղեցիկ աղջիկ. յանկարծ լոյս է ընկնում սրիկայի մէկը և ցանկութիւն յայտնում նորա աղջկայ հետ ամուսնանալու։ Ծնողներն էլ իսկոյն համաձայնութիւն են յայտնում և իրանց որդին արդէն նշանված համարելով՝ թոյլ են տալիս երիտասարդին իրանց տունը դուս անելու։ Այնտուհետև մի քանի ամիս աղջիկը իր դիրքը փոխում է, իսկ երիտասարդը զանազան պատճառաբանութեամբ մերժում է և չէ ուզում ամուսնանալ։ Այսպիսի դէպքեր խիստ չատ են պատահում, մանաւանդ ժողովրդի ստորին դասակարգի մէջ։ Ահա այսպիսի չարիքների առաջն առնելու համար մեր հոգևոր հայրերը պարտական են զգուշացնել ժողովրդին մանաւանդ խրատներով և քարոզներով։

* * *

Հաւլաբարից մեզ գրում են.—Հաւլաբարում պօլիցիականները անհոգ են, այսպէս ամսիս 18-ին երեկոյեան 10 ժամին մի քանի սրիկաներ 10 անգամ բէվօլվեր դարդակեցին «Թովմի դէպօ» տան հանդէպ Մ. Փիրիլեանի տան կից մի տան վերայ։ Այդ Թնդանօթների միջոցին ամբողջ թաղը երկիւղի մէջն էր, իսկ պօլիցիականները այնքան անհոգ և թոյլ են, որ նոցա նից և ոչ մէկը չ'երևեցաւ այդ ժամանակ։

* * *

Յունվարի 27-ին մեկնեցան Թիֆլիսից դէպի Կարին իւրեանց պաշտօնատեղին մեր Թանգագին հիւրերը՝ պ պ. Գէորգ Աբուլեան և Սարգիս Սողիկեան, տանելով իւրեանց հետ բարեկամաց և համակրողաց սէրն ու յարգանքը։ Ամսի 24-ին «Մեղուի» խմբագրութեան դահլիճում ստորագրութեամբ ընթրիք կայացաւ ի պատիւ Կարնոյ Սանասարեան ղպրոցի ուսուցչաց։ Գեղեցիկ ատենարանութիւններ տեղի ունեցին։ Պ. Պետրոս Սիմէօնեանցը առաջին բաժակը առաջարկեց ի պատիւ պ. Մկրտիչ Սանասարեանցի՝ ցոյց տալով, թէ սորա նման անձնաւորութիւնները ինչպէս մեծ նշանակութիւն ունին ազգի լուսաւորութեան պատմութեան մէջ։ Պ. Սողիկեան պատասխանեց այս բաժակին, իսկ պ. Աբուլեանցը ի պատիւ պ. Կար. Եղնանցի առաջարկած կենաց բաժակին։ Գեղեցիկ խօսեց դօկտոր Շիչմանեանը. ատենաբանը իւր ցաւը յայտնելով այն երևոյթի մասին, որ մենք վերջին ժամանակներս նկատում ենք մեր մէջ—այն է տարաձայնութիւն և տեղութիւն ձգել ուսանողների և տաճկահայոց մէջ, ասաց թէ Սանասարեանցի հիմնարկութիւնը որ պիտի կառավարուի այս կողմն և այն կողմի եւրօպական գիտութիւնքով հարուստ երիտասարդներով, անչուշտ պիտի լավանէ բաժանման օրոմը, որ տգիտութեամբ թէ չարամտութեամբ մեր մէջ առաջ են բերում։ Պ. Աբուլեանը բաժակ բարձրացրեց ի պատիւ Ներսիսեան ղպրոցին, որտեղ ինքը և նորա ընկերակից Յովսէփ Մադաթեանը ուսած են և որ նա անուանեց մեր alma mater. տորան պատասխանեց պ. Գէորգ Աբեմեանցը, ղպրոցի հին հոգաբարձուներից մէկը, որ չնորհակալութիւն յայտնելով այդ երախտագիտութեան կարճ կերպով բացատրեց, թէ ինչ մեծ ծառայութիւն է արած ազգին Ն. ղպրոցը կովկասի մէջ հայութիւնը տարածելով իւր աւելի քան թէ կէս դարվայ կեանց մէջ։ Գեղեցիկ խօսեցին նամանաւանդ պ.պ. Աբ. Յովհաննիսեան, դօկտոր Բայրայեան, Աղ. Փիլիշեան, Գ. Եւանգուլեան, Երիցեան, Զմկեան և այլք։ Ցաք սիրով և համակրանքով ընդունվեցան ատենաբութիւնները ի պատիւ Յովսէփ Մադաթեանի, որ արդէն կառավարում է իւր տեղ Սանասարեան ղպրոցը, և հայր Օրմանեանի, որ այսկից է այդ ուսում նարանին և նախագահ ղպրոցական վարչութեան։ Այս դիչերից յետոյ չորրորդ ժամն էր, երբ հանդիսականները բաժանվեցին իւրեանց հետ տանելով այդ երեկոյեան գեղեցիկ տպաւորութիւնը։

* * *

ԲԱԳՈՒԻՑ մեզ գրում են.—Մի ամիս չը կայ Թիֆլիսի հայոց թատրոնի մշտական խումբի գերասան պ. Սաֆրազեանի խումբի գալն Բագու և դեռ հինգ յաջող ներկայացումներ է տուել։ Միայն չատ ափսոսում ենք, որ ներկայացման օրերը սխոռների մեծ մասը դատարկ է մնում։ Ահա այս պատճառաւ դարձնում ենք այն վաճառականների ուշադրութիւնը, որոնք մի տարի սորանից առաջ ցանկութիւն ունէին իրանց ծախսով մշտական խումբ կազմել։ Մի քանի տարի սորանից առաջ Բագու քաղաքի մէջ աւելի կեանք և աւելի չարժողութիւն կար քան թէ այժմ։

* * *

Նոյն տեղից գրում են.—Այժմ պատահած մարդասպանութիւնները և զանազան գողութիւնները—այդ ամենը ինչպէս երեում է խոր տպաւորութիւն է գործել ժողովրդի հասարակական կարծեաց վրայ, և զարմանալին այն է, որ ոստիկանները ուշադրութիւն չեն ուզում դարձնել այդպիսի ցաւալի դէպքերի վրայ։

* * *

Արդէն քանի մի օր է, որ Թիֆլիզում և չրջակայքում արտաքոյ կարգի ցրտեր է անում, ձիւնը ծածկել է բոլոր չրջակայ լեռները, ճանապարհները մենք այժմ գտնվում ենք մեր երկրում նոյն դրութեան մէջ, ինչպես որ մեր նախորդները սրանից մի քանի հազար տարի առաջ Արգոնաւտների, Սարպօյի նկարած ժամանակը ապրում էին։ Ոչ փոստան է գալիս Ռուսիայից, Գուդաուրի, Կօբիի ճանապարհները փակուել են, և ոչ էլ փոթիից երկաթուղին։ Մենք աշխարհից կտրուել ենք, նամակ, լրագիր չենք ստանում քանի օր է. այս ամենս տիկին ձիւնի և պարսն ցուրտի պատճառով։

* * *

Թիֆլիզում հաստատուած «Հայոց Բարեգործական ընկերութեան» խորհուրդը խնդրում է մեզ հաղորդելու, որ ընկերութեան նպաստառուներն ընդհատել չանկացողները թող բարձանան իրենց նպաստները ուղարկել Թիֆլիզ, խորհուրդի նախագահ պ. Ալեքսանդրը Անանեանին կամ խորհուրդի գանձապահ պ. Ց. Չիլինգարեանին, նրա գրասենեակը Երևանեան հրապարակի վրայ։

* * *

Մենք լսում ենք, որ ս. Գայիանեան օրիորդական դպրոցի տնօրէն պ. Նիկողայոս Խորովեանը այս օրերս խնդիրք է ներկայացրել կառավարութեանը, իրաւունք ստանալու համար Թիֆլիզում բառարակելու մի մանկավարժական ամսաթերթ «Վարժարան» անունով։ Ի բաւունքը ստանալով ամսաթերթը պիտի հրատարակի սեպտեմբերից, որին մասնակցել կանխաւ խոստացել են մեր «Պետութիւն» առած ուսումնականները։

Խմբագիր Գ. ՍԻՄԷՕՆԵԱՆՑ։
Հրատարակիչ Հ. ԵՆԳԻԱԶԱՐԵԱՆՑ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ»

Այս Փետրվայի 1-ից բանալով երեսունամեայ դրաւճառանոց, կցելով նորա հետ և' ուսումնարանական, դիւանական, նկարչական և կազմարարական իրեղէնների խանութ, յանձնեմ առնուած տալ միշտ յիշեալ ազգանքներից Երևանի և նորա շրջակայ քաղաքների և գիւղերի գլուխաւորներին և ուսումնարաններին՝ շատ ձեռնտու պայմաններով։

Ընդունելեմ տպագրել տալու ԲԼԱՆԿՆԵՐ, ԾԱՆՈՒՑԱԳՐԵՐ, ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ԱՅՑՏՈՄՍԵՐ ԲՐՈՇԻՒՐՆԵՐ ԵՒ ԳՐՔԵՐ, ամենամատչելի վարձով։

Ինձ մօտ է գտանվում իմ հրատարակած **«ՏՆԱՑԻՆ, ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ»** գրքոյկի պահեստը։

Իմ հասցէն՝ Въ Эривань, Нерсесу Симеонянцъ, магазинъ „Другъ дѣтей“.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА
НА ГАЗЕТУ
„ДОНСКАЯ ПЧЕЛА“
НА 1882 ГОДЪ.

Съ 1-го Января 1882 года „Донская Пчела“ будетъ издаваться по той-же программѣ, какъ издавалась въ предъидущіе шест лѣтъ, два разьа въ недѣлю.

Редакція, по мѣрѣ силъ и возможности выполняя обязанности провинціальной прессы, находитъ, что „Донская Пчела“ уже достаточно знакома публикѣ, почему и считаетъ всякія рекламы положительно излишними.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА ОСТАЕТСЯ ПРЕЖНЯЯ.

Съ доставкою въ Ростовѣ н. Д.		Съ пересылкою иногороднимъ	
На годъ	6 руб.	На годъ	7 руб.
„ ½ года	3 „ 50 к.	„ ½ годъ	4 „
„ 3 мѣсяца	2 „	„ 3 мѣсяцъ . . .	2 „ 50 к.

За перемѣну адреса редакція взимаетъ 25 коп.

Подписка принимается къ конторѣ редакціи „Донской Пчелы“ въ Ростовѣ на Дону, на Большой Садовой улицѣ, въ домѣ Н. А. Теръ-Абраміянъ. Иногородніе благоволятъ адресоваться: въ редакцію „Донской Пчелы“ въ Ростовъ на Дону.

Редакція покорнѣйше проситъ ин. иногородныхъ подписчиковъ присылать свои требованія заблаговременно, написавъ свои полные адреса четко и разборчиво.

Всѣмъ годовымъ подписчикамъ, приславшимъ до 25-го Декабря сего 1881 года подписныя деньги за 1882 г., будетъ разосланъ БЕЗПЛАТНО, въ видѣ преміи, „ДОНСКО-АЗОВСКІЙ“ русско-армянскій календарь на 1882 годъ.

Редакторъ-Издатель *И. А. Теръ-Абраміянъ.*